

Інноваційні методи і технології в педагогічному процесі аграрних навчальних закладів

**ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ ЯК
ВІДОБРАЖЕННЯ ГУМАНІЗАЦІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ**

О. Казакевич, ст. викладач

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

У зв'язку з реформуванням освіти сьогодні намітилися істотні зміни в методах навчання та змісті освіти. Яскравим підтвердженням цього є спрямованість на гуманізацію і гуманітаризацію освіти. Усе частіше фахівці підкреслюють, що сучасна криза освіти має внутрішні причини через недосконалість наявної програми, пов'язаною з втратою концептуальних смислів для освіти людини. Проблема гуманізації та гуманітаризації освіти досліджується багатьма авторами, стала світовою проблемою, оскільки вона пов'язана з вирішенням загально цивілізаційних завдань, які мають стратегічне значення для розвитку не лише освіти, але і всього людства в цілому. У зв'язку з цим змінюється роль і зміст дисциплін соціально-гуманітарного циклу. Вітчизняні психологи, які займаються проблемами механізму інтелектуальних операцій, сприйняття, творчості, законів пам'яті, дійшли висновку, що іноземна мова, література, історія активно сприяють, підключаючи емоційний чинник, розвитку пам'яті, асоціативного, логічного мислення, необхідних у процесі наукового пізнання, де домінують так звані точні науки. Таким чином, проблема гуманітаризації зіткнулася з проблемою гуманізації, тобто з вивченням особливостей і закономірностей психології активного сприйняття, засвоєння, запам'ятовування людиною в процесі навчання. Гуманізм (від. лат. людський, людяний) є визнання цінності людини як особи, її прав на вільний розвиток і виявлення своїх задатків. Гуманітарний (франц. гуманітаріє) – людська природа, освіченість, що має відношення до суспільного буття і свідомості людини. Гуманітарна освіта – навчально-виховний процес викладання – засвоєння гуманітарних дисциплін, головними серед яких є історичні, філософські, політологічні, культурологічні, філологічні, українознавчі, психолого-педагогічні, правознавчі дисципліни.

Вивчення та запровадження принципів гуманізації освіти, зокрема у вищій школі, а також пошук шляхів удосконалення цього процесу є актуальним для сьогодення. Гуманізація освіти – відображення в освітньому процесі гуманістичних тенденцій у розвитку сучасного суспільства, коли людська особистість визначається найвищою цінністю. Гуманізація йде в руслі гуманітаризації вищої освіти. Гуманізація освіти поставила в центр роботи педагогічних колективів закладів вищої освіти формування і виховання особистості, тому що саме освіта є її соціальним інститутом, де після сім'ї відбувається подальша соціалізація особистості. Виховний елемент у навчальному процесі виступає одним з найважливіших магістральних шляхів гуманізації. При цьому процес гуманітаризації, тобто включення інформації з

гуманітарних сфер (література, телебачення, кіно, мистецтво), сфер соціальних (політика), успішно поєднується з гуманізацією (виховний момент, момент соціальної зрілості і в той же час успішне засвоєння навчальної інформації). Найістотніше, що об'єднує обидві категорії, – це рішучий поворот до особистості здобувача, зосередження зусиль на всебічному розвитку, вияві здібностей і реалізації можливостей.

Також, гуманізація освіти, безперечно, означає максимально можливу індивідуалізацію навчально-виховного процесу. Визнання гуманізацією освіти здобувача головною діючою особою всього навчально-виховного процесу означає, по суті, *особистісно орієнтоване навчання*. Однак щоб зробити здобувача справжнім суб'єктом освітнього процесу, треба кардинально змінити всю технологію цього процесу. Організація *особистісно орієнтованого* навчання вимагає опрацювання таких педагогічних технологій, які ставлять за мету не нагромадження знань і вмінь, а постійне збагачення досвідом творчості, формування механізму самоорганізації і самореалізації особистості кожного здобувача.

Необхідні передумови для оволодіння тими видами діяльності, які дають здобувачеві широку орієнтацію в системі суб'єктно-суб'єктних відносин, де він виступає як активний творець цих відносин, а не лише їх споглядач. Реалізація такого завдання потребує іншого підходу до предметного навчання (не як до замкнутого в своєму змісті наборі окремих предметів), до виділення й моделювання видів діяльності, через які здобувач активно ставиться до світу. Конкретні знання (точніше, їх система) є при цьому засобом пізнання й перетворення дійсності. Завданням *особистісно орієнтованого* навчання найбільше відповідає побудова предметного навчання за інтегрованим типом, бо дає можливість виявити ставлення здобувача до навколишнього світу, який є для нього цілісним, всебічним, динамічним. Така побудова освітніх компонентів сприяє формуванню в здобувачів цілісної наукової картини світу, жорстко не обмежуючи кута зору, дає можливість самому здобувачеві обрати «опорні» знання з різних наук з максимальною орієнтацією на власний досвід, який склався в нього під впливом як попереднього навчання, так і ширшої взаємодії з навколишньою дійсністю.

Література:

1. Гончаренко С., Мальований Ю. Гуманізація і гуманітаризація освіти. URL: https://lib.iitta.gov.ua/7Гумані20освіти_закінчення.pdf

IMPROVEMENT OF DIRECTIONS OF CAREER GUIDANCE WORK IN A HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTION

*V. Marchenko, student of Faculty of Economics and Sociology,
University of Lodz, Poland*

In the process of training a specialist, it is important not only to arm him with professional knowledge, abilities and skills of professional activity, but also to form in him an appropriate outlook, moral, legal, labor, aesthetic and other personal qualities. The effectiveness of educational work depends to a large extent on a